

K poskytnutí doplatku na bydlení lidem žijícím v dlouhodobých ubytovnách bude nutný souhlas obcí

V původní novele zákona o hmotné nouzi, předložené Ministerstvem práce a sociálních věcí, nebyla podmínka udělování souhlasu obce ve formě závazného stanoviska v případě posuzování nároku na doplatek na bydlení. Do zákona byla vložena pozměňovacím návrhem předsedy poslaneckého klubu ODS Zbyňka Stanjury. MPSV začalo po přijetí uvedeného opatření Poslaneckou sněmovnou a posléze i Senátem jednat o aplikaci úpravy s Ministerstvem vnitra a rozhodlo se starosty obcí o souvislostech zmíněného opatření informovat dopisem ministryně.

Dne 16. 4. 2015 obdržely všechny starostky a starostové v ČR prostřednictvím datových schránek informativní dopis ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové, na jehož obsahu spolupracovalo MPSV, MV ČR a ÚP ČR.

„Od letošního května bude souhlas obce nezbytnou podmínkou pro získání nároku pro doplatek na bydlení. Proto je třeba, aby závazná stanoviska obce poskytovaly Úřadu práce ČR bezodkladně. V opačném případě by prodlužování správního řízení mohlo zkomplikovat lidem v hmotné nouzi život,“ upozorňuje Michaela Marksová.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ani Úřad práce ČR nemá žádné kompetence zavazovat obce v samostatné působnosti metodikou určující, jakým způsobem udělovat nebo neudělovat souhlas. V dopise tedy byla popsána procedura udělování souhlasu obce. Podstatné je, aby obce respektovaly obecnou právní zásadu a ve stejných případech rozhodovaly totožně. MPSV ve spolupráci s MV ČR připravilo pro obce vzor závazného stanoviska, aby měly informaci, v jaké formě by měl být souhlas udělován. Dále byl připraven a rozeslán také vzorový formulář žádosti, kterou bude obcím doručovat Úřad práce. S Ministerstvem vnitra bylo konzultováno, kdo bude udělovat souhlas/nesouhlas obcí. Bylo stanoveno, že výstupním dokumentem má být závazné stanovisko a že tuto problematiku bude řešit rada či starosta obce (starosta pouze v těch obcích, kde se rada nevolí), pokud si tuto pravomoc nevyhradí zastupitelstvo. Případně je též možné, aby rada obce tuto pravomoc svěřila starostovi nebo obecnímu úřadu. Pokud má tedy rada obce problémy reagovat bezodkladně na žádosti Úřadu práce ČR ohledně udělení souhlasu/nesouhlasu, může tuto pravomoc svěřit jiným činitelům. Příslušným orgánem v rámci přezkumného řízení bude krajský úřad.

Úřad práce ČR bude obce žádat o souhlas písemně a v rámci každé žádosti o doplatek na bydlení. Vzhledem k tomu, že je vázán mlčenlivostí, bude moci sdělit pouze jméno klienta a jeho adresu. V tomto ohledu proto bude kladen větší důraz na působení sociálních pracovníků jednotlivých obcí, kteří mohou přímo v terénu získat další informace, ale také s žadateli o dávky hmotné nouze adekvátně pracovat.

„V případě, že obec vydá zamítavé stanovisko, bude muset zahájit s takovým člověkem komplexní sociální práci, aby zamezila tomu, že se klient ocitne bez střechy nad hlavou,“ říká Kateřina Sadílková, pověřená řízením ÚP ČR. Obce by tedy měly mít pro takové případy vhodnou alternativu, např. volné kapacity v zařízeních sociálních služeb, azylových domech apod.

Úřad práce ČR

Žádosti o souhlas obce se týkají pouze klientů ubytovaných v dlouhodobých ubytovacích zařízeních s provozními řády schválenými podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění zákona č. 252/2014 Sb. Povinnost vypracovat, případně doplnit provozní řády, a předložit je ke schválení krajským hygienickým stanicím, měli provozovatelé ubytoven nejpozději do 31. 3. 2015.

Podle prvního seznamu, který zpracovalo Ministerstvo zdravotnictví na konci března, bylo v ČR celkem 124 dlouhodobých ubytoven se schváleným provozním řádem. V polovině dubna jejich počet vzrostl na 375. Provozní řád musí obsahovat informaci o počtu a ploše ubytovacích jednotek a jejich vybavení (WC, sprcha, umývárna a prostor pro vaření nebo ohřev jídla), způsobu vytápění a teplotě vnitřního vzduchu během topné sezóny, zajištění tekoucí pitné a teplé vody v ubytovacích jednotkách a v neposlední řadě také o nejvyšším počtu ubytovaných fyzických osob.

Uvedená podmínka souhlasu obcí byla do návrhu zákona doplněna ve druhém čtení na plénu Poslanecké sněmovny pozměňovacím návrhem předsedy poslaneckého klubu ODS Zbyňka Stanjury, tj. uvedená úprava nebyla projednána v příslušném gesčním výboru (Výbor pro sociální politiku). V textu novely, kterou předkládalo MPSV, tato podmínka nebyla, hlasem drtivé většiny přítomných poslanců (156 ze 157) byl však pozměňovací návrh schválen. Mnozí z poslanců a senátorů, kteří pozměňovací návrh podpořili, jsou zároveň komunálními politiky, návrh podpořil i Svaz měst a obcí.

MPSV věří, že obce tuto svoji novou pravomoc uchopí rozumně a že souhlas neudělí jen v jednotlivých odůvodněných případech s vědomím, že je nutné těmto osobám nalézt jiné bydlení, kam budou moci být dávky na bydlení poskytnuty.

*Petr Habáň
tiskový mluvčí MPSV*

*Kateřina Beránková
tisková mluvčí ÚP ČR*

Úřad práce ČR | Mgr. Kateřina Beránková, tisková mluvčí | +420 724 209 037
katerina.berankova@uradprace.cz | www.uradprace.cz

Petr Habáň, tiskový mluvčí, tel.: 221 922 359, e-mail: petr.haban@mpsv.cz
Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, www.mpsv.cz